

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Egyes szám 12 fillér.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 10. szám. Telefonszám: 164.	Felelős szerkesztő: DR. KNÉZY LEHEL. Lapkiadó: DR. BAJAI ERNŐ.	Előfizetési árak: Helyben negyedévre 8 pengő. Vidékre negyedévre 8 „	Egy szám 12 fillér.
------------------------------------	---	---	--	----------------------------------

A Magyar Könyvhét propagandája érdekében pünkösdi hétfőjén ünnepély lesz a városházán.

Színes plakátok hirdetik nálunk is, hogy az egész ország egy hétnyi ünnepet szentel a magyar könyvnek. A fővárosi lapok országos ünnepekről számolnak be, melyek föl akarják hívni a magyar társadalom figyelmét a magyar könyvre s a magyar könyvön keresztül a magyar irokra.

Az évszázadoknak minő hosszú sora mulott el, míg a könyv oda jutott, ahol ma áll. Legkezdtelegesebb könyvek azok a körfeliratok voltak, amelyekre a valóságos parancsokat és a jogszabályokat vésték fel; majd jöttek a viasztáblák, a papiruszok s a hosszú-hosszu sok százados fejlődés után megjelent a nyomtatott betű. Igazi szaporodása a könyveknek a XVI. és még inkább a XVIII. században kezdődött meg s ma már a világ könyvtermelése olyan szédületes mérvet ért el, — az újságokról nem is szólva, — hogy azt az emberi képzelet át sem tudja fogni.

A világsajtó fejlődéséhez képest aránylag igen rövid utat tett meg a magyar sajtó, a latinos műveltség idejében alig akadt egy-két magyar könyv, de az aránylag rövid fejlődési idő alatt akkora utat tett meg, hogy avval szemben mai könyvtermelésünk bátran kiállja a versenyt arányában, tartalmában és jelentőségében a világ bármely nemzetével.

A magyar irodalom ép úgy érzi a gazdasági világ-válságot mint a világ bármely irodalma, de a magyar irodalomnak megvan az a hátránya, hogy a magyar olvasó szívesen vesz kezébe idegen könyvet és szomjasan keresi a külföldi eszméket.

Ez a szokása a magyarnak nem volna veszedelmes, mert hiszen a kialakuló új és új korszellem a könyvek hasábjain keresi a maga érvényesülési formáit, de az a legnagyobb baj, hogy a külföldön divatos könnyű ponyvaregények izgató tartalma is kedvenc olvasmány a mi közönségünknek és mérhetetlen mennyiségű pénz vándorol ki a kül-

öldre olyan termékekért, melyek sem erkölcsi, sem szellemi gyarapodást nem jelentenek a magyar olvasó részére.

Ez ellen a veszedelem ellen veszi fel a küzdelmet a magyar könyvhét: célja és törekvése, hogy a figyelmet a magyar irokra, a magyar irodalomra terelje és magyar könyvek vásárlásával a magyar szellem irodalmi reprezentánsainak boldogulását biztosítsa.

Baján Bisztray-Balku Gyula főispán vette a kezébe a magyar könyvhét megrendezésének ügyét s értekezletet hívott össze, melyen elhatározták, hogy pünkösdi hétfőjén, folyó hó 20-án d. e. 11 órakor a városháza nagytermében magyar könyvpártoló ünnepélyt rendeznek.

Az ünnepély programját a következőképpen állították össze:

1. Himnusz. Énekli a Bajai Daloskör.
2. Beszéd: „A könyvről.” Tartja dr. Vajda Gyula, az állami női kereskedelmi iskola igazgatója.

3. „A magyar könyv.” Költemény. Irta Szathmáry István, szavalja Sichert Ernőné áll. női felső keresk. iskolai tanár.

4. Magyar dal. Énekli a Bajai Daloskör.

5. „Mithológiai mese.” Irta és felolvassa Brunovszky Rezső c. főigazgató, az állami tanítóképző-intézet igazgatója.

6. Záróbeszéd. Tartja dr. Vojnics Ferenc polgármester.

7. Szózat. Énekli a Bajai Daloskör.

Felhívjuk Baja város könyvszerető közönségének figyelmét a pünkösdi hétfői ünnepélyre.

Nekünk a létért való küzdelmünkben leghatalmasabb, lebhatalatlan, előbb-utóbb diadalmas fegyverünk a magyar kultúra, melynek gondolatközlési eszköze a magyar könyv.

Míg a világbékét hazugul hirdető európai nagy államok a világháborút megelőző méreteket sokszorosan felülhaladva fegyverkeznek, mi a magyar szellem, a

magyar géniusz halhatatlan termékeivel: a magyar könyvvel, a magyar irodalommal harcolunk és romboljuk a bennünket körülzáró börtönfalakat.

Ne feledje egy lelkes magyar sem, hogy amikor magyar írónak

magyar könyvét vásárolja, nem csak a saját lelki és erkölcsi világának a kincseit gyarapítja, de szilárdabbá, erősebbé teszi a magyar nemzeti eszme ezer éves épületét.

Urnagyüjtés utján akarják összehozni a hősi sírok gondozásához szükséges fedezetet.

A Bácsbodrog megyei Népgondozó kirendeltség vezetője Trauttmann százados nagy körültekintéssel, fáradhatatlanul munkálkodva igyekszik „a hősi sírok díszesebb karbantartására szolgáló alapot” növelni és kegyeletes hivatásának ellátására képessé tenni.

Ebben a kérdésben kedden d. u. 5 órakor a Népgondozó hivatalban értekezletet hívott össze, melyen a helyi társadalmi egyesületek vezetői és azok kiküldöttei jelentek meg csaknem teljes számban.

Gondosan megépített előadásban ismertette az alap nemes rendeltetését; közölte, hogy a belügyminiszter május hó 25. és 26-ára kötelező gyűjtést rendelt el és felkérte az egyesületek és

különösen nőegyesületek vezetőit, hogy a gyűjtésben segítségére legyenek.

Az egyesületek megjelent elnökei, elnökei és kiküldöttei készségesen vállalták a nemes feladatot, megállapodtak abban, hogy a gyűjtésre kijelölt napokon a bajai felekezetek templomai előtt és a forgalmasabb gócpontokon gyűjtőurnákat állítsanak fel, melynél a nőegyesületek kiküldöttei és a cserkészek fognak őrt állni.

Reméljük, hogy Baja város közönsége a nemes célhoz méltó áldozatkészséggel járul majd az urnákhoz.

A véglegesen összeállítandó programról kellő időben tájékoztatni fogjuk a közönséget.

Színes vita zárta le

Baja város 1928. évi háztartási s egyéb alapjainak zárószámadását.

A városi zárószámadás vaskos könyv, majdnem kétszer akkora, mint az 1927 évi: számoszlopok, össze hasonlítások, statisztikai adatok sokasága: ez a város 1928 évi zárószámadása. Sok ahhoz, hogy mindent megértsünk: egy év garázdálkodását tisztán lássuk és — akármennyire is paradoxnak tetszik, — még mindig kevés ahhoz, hogy teljesen tájékozódhassunk. Az adatok sokasága akadály a tisztánlátásunknak és ehhez viszonyítva kevés benne a magyarázó szó, hiszen egy fölöttébb komplikált, magán-gazdasági ténykedéssel átszótt közzgazdálkodással állunk szemben. De azért szép és nagyszabású számvevőségi munka, melyet a város főszámvevője minuciózus gondnal állított össze. A zárószámadás feladata nem-

csak az, hogy az állami számvitel szabályai szerinti összeállítással a felelősség alól mentesítse az illetékeseket, hanem az is, hogy a gazdálkodásról optimista képet adjon. Elvégre a statisztika a számok csoportosításának művészete. A zárószámadásban való eligazodást zavarja az s egyuttal illuzóriussá is teszi a zárószámadás adatainak valóságát az, hogy a kiadásoknál mutatkozó megtakarításoknak nincs jelentősége, mert egy részt a jelentékenyebb illetményeknél a hiányzó miniszteri jóváhagyás folytán, másrészt pedig egyes költségvetésileg terbevetett kiadások nem merültek fel, vagy eltolódtak.

Ezt a zárószámadást ismertette a tegnapi közgyűlésen Puhala Tibor főszámvevő, aki elfogadásra ajánlotta a nagy gondnal

Cipőujdonságaink megérkeztek!

Tavaszi divatujdonságok: k a l a p o k, nyakkendők, fehérneműek, kötöttárúk stb.
FISCHER PÁL divatüzlete Baja **FENYVESI ÁRUHÁZ**
Szabott árak! Nézze meg kirakatainkat!

gazdák és földmives szegényemberek között, akikhez azonban már nem jutott el az ügyben írott második közleményünk, amelyben arról adtunk hírt, hogy az akció vezetői nem nyugszanak bele a nemzetközi vegyes-döntő bíróság negatív irányu határozatába, mert újabb próbapereket tettek folyamatba s új indokok alapján kéri a bíróságot, hogy szolgáltasson igazságot ezekben a jogtalanul elszennvedett károkozásokban. Cikkünk tartalmát különösen Madarason értették félre, ahol érthetetlenül mindjárt a Magyar Jogélet című szaklap fejtegetéseinek közlése után igen pesszimiztikusan nyilatkoztak a per további sorsáról, pedig hát nincs még elvesztve ez a per, amelynek folytatásához összesen 15 holland forint eljárás költsége megtérítésére van szükség, úgy hogy a 93 madarasi perlekedőre fejenként alig 38 fillér esnék, amit az illetők most nem akarnak befizetni, pedig ezt a csekély összeget még akkor is meg kellene kockáztatni, ha biztos pervesztés elé néznének, pedig hát ez nem bizonyos, mert ezt a pört még meg is lehet nyerni, mert lehet, hogy az új perdöntő jellegű bizonyítékok alapján másképp fordul a dolog.

Kartársainkhoz!

Bizalmas uton arról értesülünk, hogy az ügyvédi kamarai elnökválasztással kapcsolatosan egyes ellenpártiak egy hírlapnyilatkozat mutogatásával azt híresztelik, hogy dr. Nemes Vilmosnak megmáshatatlannal elhatározása lenne, hogy a kamarai élettől végkép visszavonulva semmiféle tisztséget el nem fogad.

Akik ezt tették és teszik, abszolúte rosszhiszeműen járnak el, mert a legteljesebb tudatával bírnak annak, hogy dr. Nemes Vilmos ezt a nyilatkozatot a pécsi ügyvédeknek egy kis csoportja által ellene megindított igaztalan hajszának hatása alatt azért tette közzé, hogy senki szavazatának leadásánál vele — mint elnökhelyetessel — szemben feszélyezve ne legyen és tudatában vannak annak is, hogy azóta barátainak és tisztviselőinek a jelölő értekezleten spontán megnyilatkozott bizalma folytán elhatározását megváltoztatta és jelölését az elnöki tisztségre köszönettel elfogadta.

Arról is értesültünk, hogy ezek az urak azzal is korteskednek, hogy a jelölő értekezleten dr. Kereky Mihály tulnyomó többséget kapott volna.

Hát ez a beállítás egyszerű szemfényvesztés, mert hiszen a

jelölő értekezleten a 83 pécsi ügyvéd szavazatából dr. Kereky csupán 24 szavazatot kapott, dacára annak, hogy az értekezletet az ő pártja hívta egybe és arra megszervezte és felkészülve vonult fel.

Mi nem fogunk soha ilyen eszközökkel élni, de nincs is rá szükségünk, hanem csupán felelősségünk, hanem csupán felelősségünk a tiltakozó és itélő szavunkat az ilyen kortes-fogások ellen és arra kérjük ign t. Kartársainkat, hogy ezeket figyelmen kívül hagyini sziveskedjenek.

Kartársi tisztelettel:
a „dr. NEMES VILMOS-párt”
névében
Dr. Gaiáry Béla
ny. kir. itélőtáblai bír.,
pécsi ügyvéd.

HIREK.

— **A kalocsai érsek az Akadémia igazgató tanácsának tagja.** A Magyar Tudományos Akadémia nagyhaténeke legutolsó ülésén gróf Zichy Gyula kalocsai érseket és dr. Popovics Sándort, a magyar Jegyintézet elnökét az igazgatótanács tagjaivá választotta.

— **Felhívás a dalostestvérekhez.** A Bajai Daloskör ma este 8 órai kezdettel összpörbát tart. A tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

— **Az éjjeli lépett életbe a nyári vasúti menetrend.** A nyári vasúti menetrendnek Baját érdeklő részét más helyen találja az olvasó. Az új menetrend, amely Bajára nem hoz fontos változást, mert a pécsi esti vonat kivételével minden megmaradt úgy, ahogyan régen volt, — az éjjeli éjjelkor lépett életbe. A vonatok minden zökkenő nélkül alkalmazkodtak az új menetrendi időpontokhoz s ahol változás volt a menetrendben, azt a vonatok vagy menetközben, vagy a vonatoknak az egyes vasúti állomásokról való indításával hozták be. A vonatok az új menetrend szerint is a legpontosabban érkeztek és indultak.

— **Öngyilkos táblabíró.** Krausz László 56 éves táblabíró Budapestben a Margitszigeti Nagyszállóban a harmadik emeletről leugrott és az első emelet egyik nyitott terraszára zuhant. A Faszor szanatóriumba szállították, ahol vidensen meghalt. Krausz László Zomborban volt békében köztisztviselőként álló bíró. A szerbek elől átjött Magyarországra s Szegeden kapott beosztást. Krausz László a Margitszigeten idegbetegsége ellen akarta magát gyógykezelletni. Tettét minden valószínűség szerint idegrohamában követte el.

— **Ischiásnál a természetes „Ferenc József” keserű viz,** reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses házi-szer. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** viz még ingerlékeny belső betegknél is fájdalom nélkül hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Volt bajai főispán osztárak rabságban.** Szemző Gyulát, Baja városának volt munkapárti főispánját, akit a csehek Pozsonyban letartóztattak, tegnap kedden adták át a marhegyi osztárk határrendőrségnek, amely a bécsi tartományi törvényték fogházába szállította.

— **Megtaposta a bika.** Tegnap, kedden délután 5 órakor Tóth János 62 éves kisbirtokost Várady érsek-utca 28 szám alatti házában udvarán a szabadonjáró bika megtámadta, föllökte és összetaposta. A megvadult állat felhasította az idős ember száját s kiverte Tóth János fogait. A mentők életveszélyes sérülésekkel a városi kórházba szállították.

— **Vaktűzilárma.** Tegnap délután két órakor a tűzoltók kivonultak a Círfusz-Ferenc-utca egy kéményégetés felhívás alapján. Az történt ugyanis, hogy a kéményszepő kéményt égetett Hock Riza Jókai Mór-utca 4 sz. a. házában s nem jelentette be a tűzoltóság-nak. Ez a ház szomszédos a Círfusz Ferenc-utcában dr. Knézy Lehel ügyvéd házával, ahonnan a tűzet jelezték.

— **Magánzeneiskolai hangverseny.** Tegnap, kedden este zajlott le a Nemzeti Szálló nagytermében a szülők és érdeklődő közönség szépszámu érdeklődése mellett Recska Ilona magánzeneiskolája növendékeinek a nyilvánosság részére adott zenei hangversenye, amelyen az egyes számokat a magánzeneiskola növendékei nyújtották. Az apróságok, azok is akiknek ez volt első nyilvános szereplése a hangversenydobogón és azok a haladó növendékek is, akik már máskor is szerepeltek a magánintézet házi hangversenyein, dicséretre méltó fejlődésről tettek tanubizonyítást, ami viszont annak örvendetes bizonyítéka, hogy Baján virágozó zenei élet van, vagy legalább is annak komoly talaj áll rendelkezésére, úgy hogy egy intézményes zeneiskola megteremtésére komoly szükség van. A szülők, hozzátartozók és az érdeklődők lelkes szeretettel hallgatták a hangverseny egyes számait s így érthető az a sok taps is, amely az egyes számokat kíséerte.

— **Uj mérnöki iroda.** Nagy Márton építész-mérnök műszaki tanácsos a Baja városnál viselt állásáról lemondott és tervező irodáját Zombor-utca 1. (Uj városi bérház) sz. a. nyitotta meg.

Esővíz medencék elkészítését legolcsóbban vállalja. GRÜNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

A rendőrség engedélyezte a vízi parádéval egybekötött Jánoska eresztést.

A bajai Molnáripartársulat és a halászhok általában a vízi foglalkozást úzők ma este tartják meg a Sugovicán a nagyszabásu vízinépnéppéllyel kapcsolatos parádét és csónakfelvonulást a holnapi Nepomuki szent János névnapja alkalmából. Ez a hagyományos Jánoskaeresztés.

A Molnáripartársulat a rendőrségtől kérte a felvonulás engedélyezését. A rendőrkapitányság a kérelemnek helyt adott, mert ez az ünnepély sok évtizedes szokáson alapul és a Molnáripartársulat rendezésében 1929 évi május hó 15-ikén este egy negyed 8 órai kezdettel kivilágított csónakokon, zenekíséret és tűzijátékkal egybekötött vallásos jellegű vízi felvonulásra az engedélyt az alábbi feltételek mellett adta meg:

- 1) a felvonulás kiindulási pontja a Szent János kápolna előtti part-részlet, utvonala a Kamarás Dunaágon a város alatti kereszt-töltésig.
- 2) A menetben csak oly csónak vehet részt, melynek orrán világitó eszköz van. (Lámpa, gyertya).
- 3) a főhajón működő zenén kívül más zene nem játszhatik (harmonikázás tilos) és a zene, vagy énekkar mellett más énekek nem énekelhetők.
- 4) Tilos a menetben a kíséző csónakoknak a menetiránytól eltérő, főként a menettel ellenkező, vagy keresztelő irányban haladni, a csónakoknak a főhajó irányát és sebességét kell megtartaniok.
- 5) Tűzijátékban röppenyűket lakott hely, különösen a gázgyár és fetelepek fölé engedni nem szabad.
- 6) A bárkák és csónakok túlterhelése kerülendő s ezért a Molnáripartársulat rendezősége felelős.

A felvonuláshoz hatósági biztosul Häsler Árpád rendőrfelügyelőt küldték ki.

Az ünnepély lefolyásához a kapitányság 17 főből álló erős rendőri készütséget rendelt ki.

Fával...
t él a
legolcsóbban
Grünhut Társa
tégla- és...
E rovatban...
Több...
Pécs, május 13-án.
Dr. NEMES s. k.
BIEROSAL
a legm...
GRÜNHUT TÁRSA.
Posztóg...
lot
megfelel...
Diszes
GRÜNHUT TÁRSA
Telefon...
Tisztelet...
sziget
csinosan...
Halpap
Kizáró...
Májális...
Naponta...
Tovább...
Géza

U-R-A-N-I-A
Május 15-én, szerdán d. u. 6, este 9 órakor.
A londoni British Internacionál filmgyár remeke
Mámore
Egy fiatal leány életregénye 12 felv. — Fősz: Betty Balfour, Jack Trevor és Lilian Gibson.
Pardon, tévedtem Jávorszarvas
Vegyétek 2 felv. Tanulsdog.
FIGYELEM! Tekintettel a Szent János ünnep tiszteletére rendezett vízi ünnepélyre, az esti előadás kivételesen 9 órakor kezdődik.

Elsőrendű nagy-méretű téglák 55 P

ezrenként. — Kisméretű 51 Pengő

POLLÁK fatereskedésben BAJA.

Bajai és Kabdebó

Nemzetközi Gépkereskedelmi és Shell kőolaj r.-t. képviselője. — Mátyás király-tér 6. (Cukor-ház.)
Studebaker és Praga autók, Wallis traktorok, Shell petroleum, benzin, gázolaj, autó olajok gépolajok. Elismert kiváló minőség. Olcsó árak. — Benzinkut az üzlettel szemben (készítés alatt)

Ház eladás.

Vásártér, Zombor u.
 4. szám alatt lévő
családi lakóház
 szabad kézből eladó.

Nádroletták Faredőnyök

legolcsóbban beszerezhető legkedvezőbb fizetési feltételek mellett

FEKETÉNÉL

BAJA, Szent László utca 19.

Értesítés!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy
Baján, Czirfusz Ferenc-utca 1. szám alatt

lakatos műhelyünket

DIENST ÉS ILLÉS

cég alatt megnyitottuk.
 Cégünk a mai technika legmodernebb gépeivel és villamos erőmeghajtásra van berendezve s így minden a szakmába vágó rendelést — a legolcsóbb áron — vállalunk és pedig:
fekete és zománczott asztal-tűzhelyt, mindennemű épület munkát és mindennemű fémtárgy nikkelezését.

Szíves támogatást kérünk tisztelettel

Dienst Lajos és Illés György.

4 szobás lakás

mellékhelyiségekkel
augusztus 1-re kiadó
 Árpád-utca 40. sz. alatt. Bővebbet Árpád-utca 11,

Saját gyártmányu

Nyugagyak

olcsón kaphatók.

UTRY Pál Fiai

Erzsébet királyné u. 38.
 Telefon 2-80.

Butort

Pollák Józsefnél,

délmagyarország legnagyobb butorgyárában vásároljon.

Mielőtt

sodronykerítés-

szükségletét beszerezné, kérjen áralánlatot a készítőktől:

UTRY Pál Fialtól

Erzsébet kir. u. 38. Tel. 280.

Háztartásokban nagytakarításhoz az összes mosó- és tisztítószerek és anyagok,

Olajfestékek, Zománclakkok, Autó- és csónaklakkok, Ruhafestékek

mindennemű egyéb festék fára, vasra stb., továbbá KENCE, TERPENTIN, BRUNOLIN, ECSETEK, KÁTRÁNY, CARBOLINEUM, CREOLIN, BIBER szigetelőanyag stb.

LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI HELYE TÁNCZOS ERNŐ

festékáru-szaküzlete

BAJA,

Erzsébet kir.-né u. 5. sz.

Telefon: 85.

Pontos kiszolgálás!

Szakszerű felvilágosítás!

Ideál kerékpár

teljesen felszerelve

142

pengőért kapható

Bohner és Társai cégnél,

Erzsébet kir.-né-u. 6. BAJA. Telefon 256.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi

Hatschek-téle Eternit.

Javításmentes az ETERNIT háztető.



Kapható:
 Kizárólag
 Goldschmidt Lajos
 fatelep
Zador Oszkárnál
 Baja,
Sugovica part.

==== Diktalanul adunk terveket és költségvetéseket építkezésekre. ====

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.

Ela
 Baján, Cseré
 házamat, m
 tűzlethelyisé
 éléskamra,
 és mosók
 155 négyzet
 fizetési felt
 Bővebb felt
 dr S
 (Baja, Máty

Május 13
 regg
 Lovas
 Dr. G
 gyógy
 éjjeli
 az ügy
 vasárnap
 a közöns

Ela
 A Szent An
 al

Zo
 rövid k
 eladó

Egy telj
 fehér

Erzsébe

Monog
 keleng
 moz
 H
 C